

LR Aplinkos ministerijai

2024-02-15

Nr. 08

I 2024-02-08 viešas konsultacijas

PASIŪLYMAI MIŠKŲ TVARKYMO SCHEMŲ IR VIDINĖS MIŠKOTVARKOS PROJEKTŲ RENGIMO TAISYKLIŲ PAKEITIMO PROJEKTUI Reg. Nr. 24-2080

Susipažinę su teisės akto projektu Reg. Nr. 24-2080 "Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro įsakymo „Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2006 m. rugsėjo 1 d. įsakymo Nr. D1-406 Dėl Miškų tvarkymo schemų ir Vidinės miškotvarkos projektų rengimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto" (toliau – Taisyklių) projektu, kurios tekstas 2024-02-08 - 2024-02-15 pateiktas [viešam derinimui](#), teikiame šias pastabas bei pasiūlymus Taisyklių projekto tobulinimui [pasiūlymai išskiriami **raudonu šriftu**]:

1 pastaba. Dėl teisinio apibrėžtumo ir sistemiškų teisinio reglamentavimo pakeitimų reikalingumo. Jau ne kartą atkreipėme jūsų dėmesį, kad Aplinkos ministerija ir jai pavaldžios institucijos- Valstybinė miškų tarnyba bei Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba- **nuėjo ne tuo keliu**: vietoje to, kad parengti reikiamus patikslinimus Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatyme, kurie leistų sistemiškai tobulinti tvarką ir numatyti atvejus būtent miškininkavimo srityje, kuomet būtina atlikti poveikio „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumo vertinimo procedūrą (tą vėliau aiškiai ir pagal logiškus kriterijus įtvirtinant poįstatyminiuose aktuose), jau tris mėnesius tęsiasi chaotiškas eksperimentavimas reikalauti poveikio reikšmingumo vertinimo kreiptis **visuotinai** (kas, mūsų manymu, prieštarauja [ES Buveinių direktyvos 1 straipsnio j\) punktui, 6 straipsnio 3 punktui](#)), vėl ir vėl institucijoms paviešinant vienokius ar kitokius reikalavimus, kurių taikymas dargi laisvai interpretuojamas šių tarnybų darbuotojų ir kurie keičiami ar paneigiami pačių institucijų labai dažnai. Tai jau sukūrė nepavydėtiną situaciją, faktiškai sustabdė suplanuotus darbus daugumoje miškų, į kuriuos patenka NATURA 2000 ir gretimos teritorijos (~1/3 šalies miškų) ir dėl susidariusių prastovų, negautų pajamų bei ženkliai išaugusio biurokratizmo kaštų visas miškų ūkio sektorius patiria reikšmingus nuostolius.

Todėl **siūlome** Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatyme numatyti atvejus būtent miškininkavimo srityje, kuomet būtina atlikti poveikio „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumo vertinimo procedūrą ir aiškiais kriterijais apibrėžti tokiais atvejais vertinamą artimąją aplinką - koku atstumu taikome artima aplinka konkrečioms NATURA 2000 teritorijoms įprastos miškų ūkinės veiklos atveju.

2 pastaba. Dėl „vieno langelio“ principo įgyvendinimo. Kartu su šiuo teisės akto pakeitimu teikiame leidimų miškui kirsti tvarkos pakeitime, kuriam pastabas surašėme LMSA 2024-02-15 rašte Nr.07, sklandžiai aptartas „vieno langelio“ principo įgyvendinimas. Apmaudu, kad Vidinės miškotvarkos projektų rengimo taisyklių pakeitimais apie tai nėra pagalvota.

Tinkamai įgyvendinant „vieno langelio“ praktiką, **siūlome** palikti šiuo metu nusistovėjusią praktiką ir įtvirtinti, kad dėl poveikio reikšmingumo išvados į atitinkamą saugomų teritorijų direkciją suderinimo turi kreiptis Valstybinė miškų tarnyba, kuriai standartinę prašymo formą, analogišką Planų, programų ir planuojamos ūkinės veiklos įgyvendinimo poveikio įsteigtoms ar potencialioms „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumo nustatymo [tvarkos aprašo 5 priedui](#), pateikia kartu su vidiniu miškotvarkos projektu (nejaugi tos pačios ministerijos įstaigos negali tarpusavyje

susirašinėti ir AM dabar nori įpareigoti miško savininką ar projektuotoją joms tarpininkauti?). Tai užtikrintų, kad skirtingos VMT ir VSTT vertintų to paties turinio dokumentus. Kaip kitaip apsaugoti nuo piktavališkų veiksmų, kai ST direkcijai projekto rengėjas parodytų projekto juodrašį (kurio VMT dar net nematė, nes be reikšmingumo išvados nepriima), kurio ūkinės priemonės nekeltų reikšmingo poveikio aplinkai, gautų teigiamą išvadą ir ją su patikslintu projektu pateiktų VMT tvirtinti? Jei baimintis tokių atvejų beliktų reikalauti teikti dar kartą tokį projektą ST direkcijai sutikrinimui?

Be to, dabar (*pataisomis siūlomu reglamentavimu*) miškotvarkos projekto juodraštis papultų į ST direkciją poveikio reikšmingumo vertinimui nepatikrintas iš VMT pusės. Gali pasitaikyti, kad vėliau (gavus teigiamą reikšmingumo išvadą) VMT jį atmes dėl kitų priežasčių. Pataisius projektą tektų kreiptis dėl naujos reikšmingumo išvados vėl pakoreguotam pagal VMT pastabas vidiniam miškotvarkos projektui į ST direkciją. Kiek tai užtruktų ir kiek abipusių išteklių pareikalautų, negi Tarnybos neturi ką veikti?

3 pastaba. Dėl Taisyklėse naudojamų terminų.

3.1. Siūlome tikslinti projekto 1 str. keičiamą taisyklių 2.3 papunktį, ir neįtraukti LR planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatyme taikomų sąvokų, kol jos nėra adaptuotos naujam teisiniam reguliavimui įprastai miškininkavimo veiklai (plačiau- žiūr.1 pastaboje):

1. Pakeičiu 2.3 papunktį ir jį išdėstau taip:

„2.3. kitos sąvokos šiose taisyklėse suprantamos kaip apibrėžta Lietuvos Respublikos miškų įstatyme, ~~Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatyme,~~ Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatyme, Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatyme, Lietuvos Respublikos miškų valstybės kadastro nuostatuose, patvirtintuose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. spalio 9 d. nutarimu Nr. 1255 „Dėl Lietuvos Respublikos miškų valstybės kadastro steigimo ir jo nuostatų patvirtinimo“.

3.2. Siūlome tikslinti projekto 2 str. keičiamą taisyklių 7 punktą:

2. Pakeičiu 7 punktą ir jį išdėstau taip:

„7. Vidinės miškotvarkos projektų sprendiniai apima miško ūkinės veiklos, miško išteklių rodiklių analizę, ūkinių ~~ir gamtotvarkos~~ priemonių miško ištekliams naudoti, atkurti, gerinti **ir gamtotvarkos priemonių** projektavimą.“

Paaiškinimas: *miško ištekliai, pagal LR miškų įstatymo apibrėžiamas sąvokas, nėra gamtotvarkos objektas (žiūr. 2 tr. 5 ir 12 dalis):*

2 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos

<...> 5. **Gamtotvarkos priemonės miškuose**– vidinės miškotvarkos projektuose suprojektuotos specialios gamtinės aplinkos tvarkymo ir apsaugos priemonės, skirtos palankiai saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių, bendrijų, buveinių ir ekosistemų apsaugos būklei, jų ilgalaikiam išlikimui ir plėtrai užtikrinti. <...>

<...> 12. **Miško ištekliai** – nenukirstas miškas, sakai, kelmai ir dervuoliai, medžių žievė, karnos ir tošis, medžių sula, kalėdiniai medeliai, kitos dekoratyvinės miško medžiagos, šakelės, vytelės, grybai, riešutai, uogos, vaisiai, vaistažolės ir vaistinė žaliava, miško paklotė, lapai ir miško augalija. <...>

4 pastaba. Dėl Privačių miškų vidinės miškotvarkos projektu privalomų dalių.

4.1. Siūlome tikslinti projekto 9 str. keičiamą taisyklių 14.3 papunktį:

9. Pakeičiu 14.3 papunktį ir jį išdėstau taip:

„14.3. valdos žemės planas su ~~pažymėtais medynais pažymėtomis miško žemės ir taksacinių sklypų ribomis~~ M 1:10000, **parengtas ortofotoplanų pagrindu, saugomų rūšių radavietėmis, Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijų ir apsaugos tikslų**

ribomis; Šiuos aktualius duomenis miškotvarkos projektų rengėjams ir Valstybinei miškų tarnybai nemokamai suteikia juos administruojančios institucijos (*.shp ar kitu GIS programomis priimtinu formatu);“

arba

~~„14.3. valdos žemės planas su <...> saugomų rūšių radavietėmis, Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijų ir apsaugos tikslų ribomis;“~~

Paaškinimas: Reikalavimas „parengtas ortofotoplanų pagrindu“ brauktinas: koks skirtumas koku pagrindu parengta? Gal kas nors naudos, pavyzdžiui, LIDAR‘ą?

Atkreipiame dėmesį, kad norimi įdėti reikalavimai 14.3 papunktyje užduotu masteliu bei tikslumu pažymėti yra kol kas neįgyvendinami, pertekliniai. NATURA 2000 teritorijų ribos tokia mastelyje vargiai tilps. O saugomų rūšių radaviečių, Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijų ir apsaugos tikslų ribas šiuo metu galima matyti internetinėse svetainėse, tačiau norint jas perkelti į vidinį miškotvarkos planą, turėtų būti sudarytos sąlygos miškotvarkos projektų rengėjams jas gauti (aktualias tai dienai) nemokamai *.shp ar kitu GIS programomis priimtinu formatu iš institucijų, kurios jas administruoja. Be to, praktiškai dubliuojasi su 14.9 punktu. Pabrėžtina, kad galiojančiame 14.9 punkte numatytas tiesioginis informacijos perdavimas VMT, neįtraukiant miškotvarkos projekto rengėjo.

4.2. Siūlome tikslinti projekto 10 str. papildomą taisyklių 14.10 papunktį:

10. Papildau 14.10 papunkčiu:

~~„14.10. Valstybinė miškų tarnyba, tvirtindama vidinį miškotvarkos projektą, kai tai aktualu, papildomai prideda prie projekto gautą poveikio „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumo išvadą. informacija apie atliktą vidinės miškotvarkos projekto įgyvendinimo poveikio Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumo nustatymą, kai jis yra privalomas, ir galiojančią išvadą dėl reikšmingumo, kurioje nurodyta, kad poveikis nebus reikšmingas „Natura 2000“ teritorijai; arba informacija apie atliktą sprendimą dėl atlikto planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimui, kai jis privalomas, ir priimtą sprendimą dėl planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai (sprendimo dėl planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai pavadinimas, priėmimo data, numeris, priėmusi institucija ir nuoroda į jos interneto svetainę, kurioje skelbiamas sprendimas dėl planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai). Išvados dėl poveikio reikšmingumo ar PAV yra galiojančios visą patvirtinto vidinio miškotvarkos projekto galiojimo laikotarpį.“~~

Paaškinimas: 14 taisyklių punktas apibrėžia privalomas miškotvarkos projekto dalis. Tad papildžius Taisykles šiuo papunkčiu, miškotvarkos projektų autorius pasirašytą jo paties ir miško savininkų projektą pirmiausia siųstų į STD gauti išvadą dėl PAV reikšmingumo, ir gavęs turės integruoti į miškotvarkos projektą reikšmingumo išvadą nurodydamas ten „galiojančią išvadą dėl reikšmingumo, kurioje nurodyta, kad poveikis nebus reikšmingas „Natura 2000“, vėl iš naujo surinkdamas savininkų parašus. Tai prieštarauja bet kokiai logikai, kuria perteklinę biurokratiją. Tvirtindama miškotvarkos projektus VMT turi galimybę elektroninėmis priemonėmis prisegti (kaip papildomą dokumentą) PAV reikšmingumo išvadą. Jei šiame papunktyje bus tai nenurodyta, žinant VMT, tai tikrai praktikoje kils problemų.

4.3. Siūlome išbraukti projekto 14 str. ir 15 str. papildomus taisyklių „32¹ ir „32² punktus, kaip perteklinius, kadangi 32¹ ir 32² punktai atkartoja 14.10 punktą. Kam to reikia? Plačiau jau aptarėme 4.2 pastaboje. Mūsų nuomone seka turėtų būti tokia - visi projektai derinimui teikiami tik VMT (tiek VMT, tiek VSTT yra AM pavaldumo institucijos). Projektai kurie randasi Natura 2000 ar greta teritorijose VMT persiunčia VSTT direkcijai. Prieš tai VMT turi neturėti pastabų, dėl parengto projekto taksacinių sklypų aktualumo ir juose numatytų ūkinių priemonių vykdymo. Šiuo atveju bus

išvengta tokių situacijų, kai gaunama teigiama išvada, o po to VMT informuoja projekto rengėją, kad projektas turi trūkumų (pavyzdžiui, blogi taksaciniai rodikliai) ar dėl gretimoje valdoje parengto projekto numatyti kirtimai, kuriems galioja kiti šliejimo reikalavimai ir t.t., ko pasėkoje projektas tikslinamas ir analogiškai vėl turi būti gaunama nauja išvada dėl reikšmingumo.

~~14. Papildau 32¹ punktu:~~

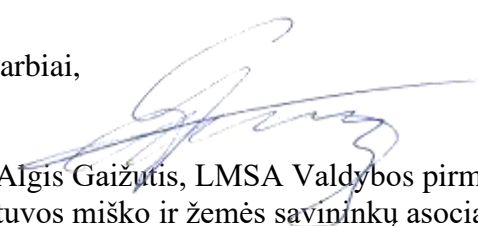
~~„32¹. Kai vidinės miškotvarkos projekto objektas apima Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijas ir (ar) patenka į jų artimą aplinką, kartu su prašymu tvirtinti vidinės miškotvarkos projektą Rengėjas turi pateikti galiojančią išvadą dėl reikšmingumo, gautą pagal Reikšmingumo nustatymo tvarkos aprašą.~~

~~15. Papildau 32² punktu:~~

~~„32². Kai vidinės miškotvarkos projektui, kuriame Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijose ir jų artimoje aplinkoje yra detalizuotos miško ūkinės veiklos, kurioms išduodami leidimai veiklai vykdyti, nurodytos konkrečios jų vykdymo vietos ir kriterijai, gaunama išvada dėl reikšmingumo, kad planuojamos (-ų) ūkinės (-ių) veiklos (-ų), kuriai (-ioms) vykdymo pagrindus nustato šis vidinės miškotvarkos projektas, įgyvendinimas gali daryti reikšmingą poveikį Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijoms, turi būti atliktas šios (-ių) planuojamos (-ų) ūkinės (-ių) veiklos (-ų) poveikio aplinkai vertinimas Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo nustatyta tvarka ir gautas sprendimas dėl planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai, pagal kuri planuojama ūkinė veikla atitinka teisės aktų reikalavimus ir nedarys reikšmingo neigiamo poveikio aplinkai.“~~

Tikimės, kad į pateiktus siūlymus bus atsižvelgta. Esame pasirengę dalyvauti aptarimuose ir pateikti papildomų argumentų dėl kiekvienos pateiktos pastabos ar pasiūlymo.

Pagarbiai,

dr. Aigis Gaižutis, LMSA Valdybos pirmininkas
Lietuvos miško ir žemės savininkų asociacija (LMSA)
A. Juozapavičiaus g. 9, 09311 Vilnius
Tel./fax. +370 5 2767590; mob. +370 687 95113
Lobistinės organizacijos pažymėjimo Nr. LOB-JA-2021-0064

ORIGINALAS PAŠTU
NEBUS SIUNČIAMAS